A°. 1860. N°. 178.

ZATURDAG — 28 JULIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat vergadering van den Raad zal gehouden worden Dingsdag den 31. Julij 1860, des namiddags ten 2 ure.

De Burgemeester voornoemd
Utrecht 27 Julij 1860. W. M. J. VAN DIELEN, *Weth.*

BEKENDMAKING.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat het door den Heer Commissaris des Konings in de Provincie Utrecht executoir verklaarde Kohier van de belasting op het personeel voor wijk II en het Kohier van het patentregt voor wijk I dezer gemeente dienst 1860/61, aan den heer Ontvanger der Directe Belastingen, Eerste Afdeeling, Kantoor houdende aan het *St. Pieterskerkhof*, zijn ter hand gesteld, aan wie ieder verpligt is zijnen aanslag, op den bij de wet bepaalden voet, te voldoen.

Gedaan en op de gewone plaatsen aangeplakt te Utrecht den 27 Julij 1860.

De Burgemeester voornoemd,
W. M. J. VAN DIELEN, Weth.

UTRECHT, Zaturdag 28 Julij.

Terwijl men omtrent het bepaalde antwoord van de Porte nog niet zeker is, blijkt het, dat de laatste tijdingen uit Syrie den tegenstand van Engeland geheel hebben gebroken, en dat thans de interventie in Syrie eene bepaalde zaak is. Mogt de Porte hare inwilliging nog niet gegeven hebben tot de expeditie in Klein-Azie, men zal dan eenvoudig tegen haar wil of buiten haar om, de zaak doorzetten. Moeijelijkheden blijven er over, maar geheel Europa begrijpt, dat de moordenaars kastijding verdienen en dat men die zaak niet aan de Turken kan overlaten. Opmerkelijk is het, dat bij de konferentie, die over de Syrische zaak te Parijs gehouden is, de Spaansche gezant is tegenwoordig geweest. Men vraagt, of dit een begin is der erkenning van Spanje als groote mogendheid? Terwijl de diplomatie alle middelen zal zoeken, om de expeditie naar Syrië zoo te doen plaats hebben, dat er geen naijver uit voortspruite tusschen de Eur. magten, zullen de Fransche troepen weder eene gewenschte werkzaamheid bekomen, en is dit op nieuw eene goede afleiding voor *Napoleon*; de Fransche soldaten gaan nergens liever heen, dan naar het heilige land, om de ongeloovigen te bestrijden, dan welligt nog naar het fiere Albion, om er de roodrokken op den hals te vallen. Wat intusschen het einde van de zaak zal wezen is reeds te voorzien. De *M. Post* komt er voor uit, als hij zegt: *de zaak van de verdeeling van Turkije is nu slechts eene kwestie van tijd meer.*

Dat de Porte overigens de moordtooneelen had kunnen voorkomen, blijkt uit een schrijven van den Britschen gezant, sir *Bulwer*, die meldt, dat hij de Turksche regering sinds een jaar gewaarschuwd heeft; hij voegt er bij, dat ook Muzelmannen als offers zijn gevallen van de Mahomedaansche wreedheid en dat de geestelijken de Maronieten zeer ten onpas in den laatsten tijd hadden opgehitst.

Van den strijd van de troepen van *Garibaldi* voor Messina ontvangt men nadere berigten; wederom bleef hij overwinnaar; het fort Melazzo is in zijne handen; reeds moeten de koninklijke troepen in Messina hebben willen kapituleren. Nu verwacht men spoedig de overgave der stad aan den diktator, die men denkt, dat dan, ten spijt van alle beleefde verzoeken, naar het vasteland zal oversteken, waar hij wordt verwacht. Reeds is er te Avelino tusschen het volk en de troepen gestreden; daar te Gaeta de reaktie op nieuw het hoofd heeft opgestoken zal de taak voor *Garibaldi* te gemakkelijker worden. Te Napels vergoodt men hem onder de mindere standen; zijne geregelde strijdmagt wordt reeds op 21,000 vreemdelingen (N. Italianen) en 18,000 Sicilianen begroot.

Omtrent de vorstelijke bijeenkomst te Töplitz wordt berigt, dat eene nauwere aansluiting tot waarborg van de Duitsche grenzen er uit gevolgd is. De liberale politiek zal Pruissen niet opgeven, en het is des te meer te wenschen, dat ook Oostenrijk den liberalen weg insla, daar in Hongarije de omwentelingsgeest woelt, die dadelijk zou uitbarsten, als Italië Venetie te hulp snelde, en daar Oostenrijk bezig hield.

Van Mexiko wordt heden berigt, dat *Miramon* wel geslagen is, maar dat hij, hoezeer op de hielen gezeten, nog in Guadalaxara de wijk had kunnen nemen.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Turijn, Vrijdag. Volgens tijdingen uit Napels van den 24. dezer, heeft te Avelino een opstand plaats gehad, waarbij een bloedige strijd met de vreemde troepen heeft plaats gehad en eenige huizen zijn geplunderd. Te Gaëta hebben de soldaten geroepen: *Weg met de Konstitutie! Leve Maria Theresia!* Het officieel dagblad van Napels kondigt aan, dat het fort van Melazzo gekapituleerd heeft.

Genua, Vrijdag. Alhier zijn berigten ontvangen uit Messina van den 23. Bij den aanval op Melazzo heeft *Garibaldi* 780 en hebben de Napelsche troepen 1223 man aan dooden verloren, terwijl buitendien aan beide zijden vele manschappen gekwetst werden. Kolonel *Bosco* deed den 21. eene aanvrage om te kapituleren en stelde daarbij voor met militaire eer te mogen aftrekken. Dit werd door *Garibaldi* geweigerd.

Algemeen geloofde men dat *Garibaldi* tegen Messina zoude oprukken met 14,000 man. De kommandant der vesting had den Franschen konsul uitgenoodigd zijne landgenooten aan boord van een ter reede liggend Fransch fregat te doen opnemen.

Volgens een gerucht had de bezetting van het fort te Melazzo gekapituleerd.

Dresden, Vrijdag. Het officieel orgaan zegt, ten aanzien der konferentie van Töplitz, dat het aan te nemen is dat daaruit eene nauwere aaneensluiting der Duitsche staten voortvloeijen zal tot waarborging van de onschendbaarheid der grenzen van Duitschland.

Londen, Vrijdag. Lord *John Russell* heeft heden, op grond van bekomen inlichtingen uit Napels, in het Lagerhuis de verklaring afgelegd, dat de Napelsche regering alleen de Engelsche tusschenkomst ten behoeve van den vrede heeft ingeroepen, maar er nooit aan gedacht heeft te vorderen, dat *Garibaldi* door geweld zou belet worden zijn gang te gaan.

In antwoord op eene vraag van lord *Bentinck*, heeft sir *G. C. Lewis* gezegd, dat er hoegenaamd geen onmiddellijk gevaar voor een oorlog bestaat en dat dit de reden was, waarom gestrengere maatregelen ten opzigte van verdachte vreemdelingen niet noodzakelijk geacht werden.

Londen, Vrijdag. De *Morn. Post* berigt, dat de expeditie naar Syrie zal geschieden. Het blad betoogt, in een artikel over deze aangelegenheid, dat de verdeeling van Turkije nu slechts eene kwestie van tijd wordt. »Laat ons ten minste wachten," zegt de *Morn. Post*, »tot dat gebleken zal zijn, dat Turkije niet bij magte is de orde te herstellen, en laat ons dan in overweging nemen hoe het Ottomanische rijk in de toekomst het best zal kunnen geregeerd worden."

Graaf *von Rechberg* heeft eene cirkulaire gezonden over het doel der bijeenkomst te Töplitz. De keizer van Oostenrijk heeft, blijkens die cirkulaire van zijnen eersten minister, zijn verlangen kenbaar gemaakt om met den prins-regent van Pruissen in overleg te treden over den toestand van Europa en meer bijzonder over de Duitsche kwestie, en hij hoopt dat uit die bijeenkomst een goede verstandhouding tusschen de twee mogendheden moge voortvloeijen.

Parijs, Vrijdag. De *Constit.* bevat een artikel van den heer *Grandguillot*, den hoofdredakteur, waarin gemeld wordt, dat lord *John Russell* lord *Cowley* gemagtigd heeft zich met Frankrijk te verstaan over de expeditie naar Syrie. Al de groote mogendheden zijn het desbetreffende eens, en als gevolg hiervan zal Turkije insgelijks zijne toestemming geven. Nu blijft er nog over het vaststellen der grondslagen, waarop een algemeene handeling te volbrengen zal zijn, ter bereiking van het door allen beoogde doel. Deze taak is niet vrij van moeijelijkheden; het is echter te hopen, dat de loyauteit der mogendheden die moeijelijkheden zal weten te boven te komen. Frankrijk, dat in deze zaak zulk een krachtig initiatief genomen heeft, geschikt om den moed der onderdrukten weder op te wekken, zal ook de gematigdheid aan den dag leggen, die de regeringen moet gerustsstellen en de onveranderlijke stelregel zijner politiek is.

Londen, heden, Zaturdag.

Reuters Office meldt, dat Engeland eischt dat de moordenaars der Christenen in Syrië gestraft worden, dat er eene administratieve reorganisatie plaats vinde, en dat waarborgen gegeven worden voor de Maronieten, die onder het gezamenlijk protektoraat der mogendheden zijn gesteld.

Parijs, heden, Zaturdag.

De *Constit.* is van meening, dat de overeenkomst betreffende Syrie heden geteekend zal worden, en zegt dat de toestemming der Porte gister avond ontvangen is.

*— Wij hebben gister namiddag nog berigt ontvangen en in de stad er mededeeling van gedaan, dat de Tweede Kamer de geheele spoorwegwet, zooals die artikelsgewijze was goedgekeurd, gister heeft aangenomen met 49 tegen 23 stemmen, nadat het gister in ons blad opgenomen amend. *Poortman* met 49 tegen 23 st. was verworpen, terwijl ook een amend. van den heer *v. Bosse* was verworpen en een ander ingetrokken.

— Prins en prinses *Frederik* en prinses *Marie* keeren van Ems den 4. Augustus te 's Hage terug, om daarna zich naar hunne goederen te Muskau te begeven.

— De minister van financien heeft de prov. direkteurs der dir. bel. aangeschreven vooral ook toe te zien op het misbruik, dat door de ambtenaren van mindere rangen van sterken drank wordt gemaakt, en dezen in hunne funktie en in genot van traktement daarvoor te straffen. De minister verlangt, dat de kontroleurs de ambtenaren zullen opgeven, die zich aan misbruik schuldig maken en de straffen daarbij aan wijzen, die daarvoor zijn toegepast.

:— De minister van justicie heeft bepaald, dat het geen Rijks veldwachter geoorloofd is eenig schriftelijk verzoek *regtstreeks*. dat is met voorbijgang der *onmiddelijk* boven hem geplaatste ambtenaren, aan den minister van justicie in te dienen, maar dat dit moet geschieden door de Rijks veldwachters 3. kl. aan de komm. der brigade; door deze aan den kantonregter en *in* de arr. hoofdplaatsen aan den off. v. just.; de off. van justicie zendt de stukken aan de direkteuren van Rijkspolicie, en dezen aan den minister.

— Gister hebben de deelhebbers der Holl. IJzer. Spoorwegmaatsch. de koncessie voor den weg van Scheveningen-'s Hage-Leiden-Woerden aanvaard; het waarborgkapitaal ad *f* 150,000 is dadelijk gestort.

— Het Nederlandsch oefenings-eskader, onder bevel van den kapt. ter zee *H. Wipff*, en bestaande uit de fregatten met stoomvermogen Zeeland, Evertsen en de Admiraal van Wassenaar, is den 21. dezer ter reede van Malta aangekomen.

— De heeren *W. O. P. Arntzenius* en *I. H. Menten* hebben te Delft voldoend examen afgelegd als ingenieurs voor den mijnbouw in Oost Indie.

*— Gister is door ons gemeld, dat Mr. *J. J. Nahuijs* was benoemd tot superintendent van kazernering, dit moest zijn: van inkwartiering.

*— Gisteren had alhier plaats de derde jaarlijksche vergadering van de Vereeniging van Kostschoolhouders. De heer *Kramers* van Noorthey opende als waarnemend voorzitter de vergadering met eene toespraak, na welke eene vriendschappelijke wisseling van gedachten werd gehouden, over onderwerpen, behoorende tot den werkkring des kostschoolhouders. Na een gemeenschappelijken maaltijd, welke gekenmerkt was door een gullen toon, werd het onderhoud 's avonds voortgezet. De leden van het bestuur werden herkozen en er werd besloten, het verslag van deze vergadering te plaatsen in het Nederlandsch Tijdschrift voor Opvoeding en Onderwijs.

— Men berigt nader omtrent het waarschijnlijk vertrek der Mormonen uit N. Amerika, naar een der O. I. eilanden, dat kaptein *Gibson*, die voor eenige jaren in onzen O. I. Archipel vruchteloos betrekkingen met de inlanders heeft trachten aan te knoopen, op de wijze van *Brooke*, zich thans aan de Mormonen heeft aangesloten, om hen te bewegen naar Indie te gaan. De Mormonen hebben hunne stichtingen reeds aan de Unie te koop aangeboden; mogt de verkoop niet gelukken, dan zullen zij waarschijnlijk hunne woonplaatsen eenvoudig verlaten, om naar 't schijnt hun zetel op Sumatra te vestigen.

— Te Haarlem is eene *algemeene vereeniging voor bloembollenkultuur* opgerigt, die elk voorjaar een bloemententoonstelling wil houden in Aug., Sept. en Okt. des maandag namiddags beurs voor den handel in bollen in den Stads-Doelen. Er zijn reeds 150 leden bloemisten en bloemkweekers. *A. C.*

*— Uit Nijmegen schrijft men ons: Worden elders te regt met gestrengheid de Belgische 2 cent. stukken als gangbare muntspecie geweerd, hier ter steden schijnt een débouché voor alle soorten van koperen muntstukken te zijn, zoo zelfs dat men ter naauwernood een Nederlandsche cent ziet, en ook de ambtenaren geene zwarigheid maken Pruissische, Belgische en andere pasmunten als zoodanig, dus beneden de waarde, aan te nemen of uit te geven. Moge toch eindelijk het eigenbelang de drijfveer worden om in deze 's lands belangen te behartigen.

Ofschoon langzaam, gaat de verzakking aan de Waal geregeld voort. — Het verkorten van de kribwerken schijnt dus van geen voldoende uitwerking te wezen.

Volgens oude teekeningen van den plattengrond der stad blijkt, ter plaatse der verzakking, vroeger eene haven geweest te zijn; dit vermoeden wordt zeer waarschijnlijk als oorzaak genoemd, om reden het dalen van den bodem zich tot eene betrekkelijk beperkte ruimte bepaalt.

De kannonnier, op wiens voet de twaalfponder voorleden week viel, is aan de gevolgen overleden.

— Te Mainx zijn 5 uit 's Bosch gedeserteerde militairen gearresteerd. De bij de korpsen gedetacheerde vreemdelingen zullen in de beide volgende maanden weder naar Harderwijk gaan, om van daar naar Indië te vertrekken.

— De garnizoenen van 's Hage, Leiden en Delft, de bat. grenadiers en jagers, het 3e reg. drag., de 4. komp. veldart. en 't 2e bat. 7e reg. inf. zullen in Aug. eenige malen bij Waalsdorp bijeenkomen, tot het doen van excercitiën in het vuur.

— Te Nijmegen viel een O. Ind. gep. militair over de leuning bij de Hunnerpoort en verbrijselde de hersenkas. — Een infanterist hing zich aldaar in de policiekamer op. Beiden zijn offers van 't misbruik van sterken drank.

***— Reizigers naar Antwerpen worden gewaarschuwd, om zich vooraf wel te vergewissen welk logement zij willen betrekken, en bij de aankomst aan het Hôtel, of *dat* wel het aangeduidde is, daar de meeste blaauwkielen, die zich aan de treinen bevinden, om het goed af te halen, en zelfs enkele vigelanten-voerders de reizigers naar logementen brengen, die alle soliditeit missen, en waarvan de ondernemers hunne rekeningen zoodanig weten in te rigten, dat men bij het heengaan schrikt, doch moet betalen. Om die logementen aan te wijzen is niet wel doenlijk, daar er enkelen onder gevonden worden, die telkens van naam veranderen, om daardoor de slechte indrukken weer weg te nemen. Men zij dus voorzigtig in Antwerpen goed te weten waarheen men gaat en waar men aankomt, daar vooral Hollanders de dupes van die kwade praktijken zijn.**

*— Morgen ochtend zal de predikbeurt in de Jakobiekerk worden vervuld door den heer *Ph. R. Hugenholtz*, pred. te Amsterdam, in de kerk der Doopsgezinden door den heer *A. Snellen*, en bij de Remonstr.-gereformeerden door den heer *G. W. Kalff*, pred. te Boskoop.

— Donderdag vertoonde zich te 's Hage het zeldzaam verschijnsel eener stoomboot; het was een bootje van den heer *P. v. Vlissingen*, die daarmede een pleiziertogtje deed.

— Het hof van Gelderland heeft den kramer *J. H.* van Nijmegen wegens valschheid in geschrift (verandering van patentblad) met verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot 6 maanden korr., 2 boeten van *f* 50,— en de kosten; de landbouwer *J. V.* te Hasselt is wegens beleedigende woorden jegens de burg. gebezigd, evenzeer met verzachtende omstandigheden, veroordeeld tot 8 dagen gevangenis en in de kosten: het hof van Overijssel had hem eene maand gegeven.

— Iemand die Donderdag-nacht te Soesterberg was ingebroken is weldra gearresteerd; hij gaf op te zijn *Arie v. Leeuwen*, baardscheerder te Utrecht.

— De veldwachter *Althuizen* te Boekel arresteerde Zondag drie jagtovertreders, die hun tuig niet wilden overgeven, en waarvan de een zelfs een geweerschot op hem loste en hem daardoor den schedel verwondde. Dezelfde veldwachter ontzette voorleden jaar een ingezeten van 10 met stokken gewapende boeren, en ontving daarvoor een vleijend schrijven der regering en traktementsverhooging.

— Bij Sleeuwijk achtte zich een meisje door eene heks betooverd en voelde zich benaauwd en ziek. Deze zoogenaamde heks werd in huis gelokt, en door den vader en minnaar van 't meisje met brandstapel en met een mes bedreigd, als zij de betoovering niet deed ophouden. Uit angst zegende de oude vrouw het meisje, en dit was dadelijk beter. De minnaar wordt thans wegens de gedane bedreigingen vervolgd.

— Te Woudrichem schrijft men, dat de zalmvangst niet voordeelig is; 't is de beste tijd, en er zijn visschers, die nu in 7 dagen en halve nachten 53 centen er mede verdiend hebben! Bij Sliedrecht is de vangst beter.

— Te Buurmalsen is den 20. de bliksem geslagen in den korenmolen, en heeft er de molensteenen vergruisd.

— Te Prumpt bij Leerdam is de woning van *D. Z.* met inboel en 3 varkens Donderdag afgebrand.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 27 *Julij*, 1,92. El. + AP. 8,87. Gev. 5 d.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

In de zitting van gisteren was het eerst aan de orde art. 4 der spoorweg-voordragt, houdende dat de wet de wijze van exploitatie bepaalt, hetwelk de heer *v. Bosse* had voorgesteld te vervangen door: »De spoorwegen worden niet door den Staat geëxploiteerd. Geenerlei materieel, voor de exploitatie benoodigd, wordt door den Staat aangekocht. De wet stelt de voorwaarden der exploitatie en de tarieven vast;" en, mogt dit niet worden aangenomen, dan: »De wijze van exploitatie, de voorwaarden van het vervoer en de vrachttarieven worden door de wet vastgesteld."

De heer *v. Bosse* meende wel, dat de regering werkelijk de zaak der exploitatie voor het oogenblik zuiver wilde houden, maar in de bureaux was gesproken van aanschaffen van materieel, en heerschte daar nu het verlangen om den staat te doen exploiteren, dan zou daartoe, werd het artikel aangenomen en ook materieel aangeschaft, gaandeweg worden overgegaan. Men had opgemerkt, dat de regering de tarieven kon verlagen, maar ook dit had moeijelijkheden. Het eerste amend. trok hij na aanneming van art. 3 in, en nu hij in het 2e de verandering bragt, dat binnen twee jaren wijze van exploitatie, voorwaarden van vervoer en vrachttarieven door de wet zouden worden vastgesteld, zou het er toe leiden, dat de kwestie der exploitatie niet onbepaalden tijd onbeslist bleef.

De *min. v. Binnenl.* keurde het meerdere, dat dit amend. boven de voordragt bevatte, af, daar het eene latere beslissing vooruitliep. Men behoorde eerst banen af te werken alvorens de exploitatie te bepalen. De aanschaffing van materieel kon misschien moeijelijkheden doen ontstaan, maar had men het niet, dan zou men niet ligt iemand voor de exploitatie vinden.

De heer *v. Bosse,* nader zijn amend. verdedigende, meende dat de weg dien de minister volgde tot staats-exploitatie moest leiden.

De heer *de Poorter* achtte den aanleg zonder materieel niet wel mogelijk. — De heer *v. Nispen* had alleen bezwaar in de aanschaffing van materieel, dienstig op alle punten waar met het werk zou worden aangevangen. — Op de vraag van den heer *Dirks* antwoordde de voorsteller, dat hij niet alle onderdeelen en bijzonderheden door de wet wenschte bepaald te zien. Tot opheffing van bezwaren zou hij den termijn van twee jaren wegnemen, doch bijvoegen, dat de Staat inmiddels geen exploitatie-materieel aankocht.

De *min. v. binnenl.* meende, dat men over het aanschaffen van materieel bij de begrooting kon beslissen, en merkte op, dat in het vorig ontwerp niet was voorgesteld de vaststelling der vrachttarieven bij de wet.

De heer *Mackay* meende dat het amend. tot een wets-alvermogen, zou leiden.

Het amend. *van Bosse* is hierop *verworpen* met 47 tegen 25 stemmen.

Voor de heeren van Goltstein, Mensonides, Wintgens, van Nispen, Hengst, Hugenholtz, de Brauw, van Hoëvell, van Bosse, Dommer, Heemskerk, Westerhoff, Idserda, van der Veen, Kingma, van Heukelom, Olivier, de Raadt, Poortman, Thorbecke, Sloet, van Twist, Dullert, Taets en van Wintershoven.

Het art. 4 wordt daarna zonder hoofdelijke stemming *aangenomen*.

Thans worden de beraadslagingen geopend over art. 5, luidende:

»Jaarlijks wordt voor den aanleg der in art. 2 genoemde spoorwegen ten minste tien millioen gulden op de staatsbegrooting uitgetrokken."

De heer *v. Twist* is van gevoelen, dat door dit artikel een jaarlijksche band wordt gelegd en op de regering, en op de Staten-Generaal; maar hij heeft drie vragen tot den minister. Wat is er van de jaarlijksche overweging of de toestand des lands de uitgave wel toestaat. Wanneer jaarlijks 10 millioen op de begrooting moeten worden gebragt, dan moeten volgens de Grondwet ook de middelen aanwezig zijn om die uitgave te dekken, maar waar zullen wij deze middelen vinden? Zal de Regering haar doel bereiken? Spr. meent van neen, omdat er wel bepaald is, dat er jaarlijks 10 millioen zal besteed worden, maar niet hoeveel op elk der 8 punten zal worden verarbeid.

De *min. van financien* wenscht den vorigen spr. gerust te stellen omtrent de finantiële bedenkingen. Wat is er van de financiële bezwaren? De min. toont aan, dat het vooruitzigt bestaat, dat met ult. Dec. 1861 in de schatkist zullen voorhanden zijn 25 millioen. Het vermoedelijk batig slot zal op het budget voor 1862, indien dat wordt ingerigt even als de vorige begrootingen van 1842 tot 1858, bedragen 20 millioen. Voegt men dit te zamen, dan zal er op het einde van 1861 nagenoeg 50 millioen in kas zijn. Nu kan men bij iedere menschelijke zaak groote bezwaren maken, maar men moet de zaak uit een praktisch oogpunt beschouwen. Als van de benoodigde honderd mill. op ult. Dec. 1861 reeds 50 millioen gevonden zijn, zullen, als alles tegenloopt, de andere 50 millioen door geldleening moeten verkregen worden en de rente niet meer dan 2 millioen bedragen, dat nog al iets verschilt met de 34 tonnen gouds rente-garantie van het vorig ontwerp.

De *minister van binnenl.* zegt omtrent den waarborg tot de gelijktijdige voortgang van ieder der acht lijnen dat de regering niet op den voorgrond stelt ieder jaarlijks te bevredigen, maar het algemeen belang te behartigen. Eene gelijke verdeeling over de acht punten zoude onmogelijk zijn, uit hoofde van de verschillende kostbaarheid der lijnen.

De heer *van Twist* wijst er op, dat de min. van financien in het vorige jaar van alle hoeken financiele bezwaren heeft geopperd. Hij doet uitkomen, dat thans de lasten, op de schatkist gelegd, veel zwaarder zullen zijn, omdat de aanleg van staatswege zal geschieden.

De heer *v. Nispen* was gerustgesteld, doordien het toestaan van de uitgaven van de jaarlijksche begrooting is afhankelijk gesteld, en de Kamer dus, bijaldien de omstandigheden het mogten vorderen, van art. 5 dezer wet kan afwijken. Spr. ziet alleen groot bezwaar in het amend. *v. Goltstein*, dat de aansluiting aan Pruissen wegneemt. Hij zal daarom tegen de wet stemmen.

De heer *v. Hoëvell* wijst op zijne beurt op de veranderde zienswijze van den min. van financien, en vraagt, of de min. van kolonien bij voorbaat heeft gerekend op de verwerping der wet tot afschaffing der slavernij. — De heer *Elout* gelooft, dat van dit art. later niet zal mogen afgeweken worden.

De *Min. van financien* verdedigt zich van de beschuldiging van inkonsekwentie. Ook hij meent, dat men door deze wet gebonden zal zijn. Hij blijft deze wet voordeeliger achten dan de vorige. Hij heeft de emancipatiewet niet weggegoocheld.

De heer *v. Bosse* weêrspreekt den min., en voorziet groote teleurstellingen door de hooge kosten van aanleg. Hij had eene bijzondere begrooting voor de kosten der spoorwegen gewenscht. — De heer *Mackaij* beschouwt de 10 millioen als minimum, maar acht het art. niet bindend. — De heer *v. Zuijlen* wijst er even als de heer *v. Bosse* op, dat de min. van fin. over 't hoofd heeft gezien, dat de 50 millioen, die hij zal gebruiken, bij amortisatie rentebesparing hadden opgeleverd. Nadat de minister nog had te kennen gegeven, dat hij eene bijzondere begrooting voor de spoorwegen verkeerd achtte, en de heer *Thorbecke* had verklaard, dat hij in dat art. zag eene bedriegelijke zekerheid, daar dit art. óf legt een band op regering en vertegenwoordiging óf geene de minste beteekenis heeft, wordt art. 5, in omvraag gebragt, en met 42 tegen 30 st. *aangenomen*.

Tegen, de heeren: v. d. Poel, Dullert, v. Wintershoven, Anemaet, v. Goltstein, v. Voorthuijsen, S. 's Gravesande, Mackay, Wintgens, v. Nispen, Hengst, Hugenholtz, de Brauw, Elout, v. d. Linden, v. Hoëvell, v. Bosse, Dommer, Heemskerk, Gevers, Hoynck, van Zuylen, Betz, Idserda, Kingma, v. Heukelom, Olivier, Poortman, Thorbecke en v. Twist.

De heer *Poortman* heeft voorgesteld het volgend artikel als art. 6 aan de wet toe te voegen, welk artikel, hetwelk Spr. breedvoerig toelicht, dus luidt:

»Wanneer vóór of gedurende den aanleg der spoorwegen, bij art. 2 bedoeld, aanvragen van koncessie van een of meer dier lijnen worden gedaan, zullen die aanvragen worden publiek gemaakt, en zal daaraan, zoo het na onderzoek en overleg met de aanvragers blijkt, dat de vergunning in het algemeen belang verkieslijk te achten is, de voorkeur boven den aanleg van staatswege gegeven worden, behoudens de medewerking der Staten-Generaal in geval die noodig mogt zijn."

De heer *Poortman* wijst er op, dat zijn amendement strekt om de ervaring te doen beslissen.

De *Min. v. Binnenl. Zaken* ziet in dit amendement een terugkeer tot de diskussie over art. 1. De verg. heeft reeds over het beginsel beslist en daarin moet berust worden. Bovendien, dit amend. is nog van minder waarde dan het vroegere op art. 1, want daarbij was ten minste nog een termijn gesteld.

De heer *Poortman* merkt nog op, dat zijn amend. slechts is eene mogelijke matiging van het beginsel, in de wet opgenomen, terwijl de heer *van Diggelen* verklaart dit amend. goed te keuren indien in plaats van de woorden, »of gedurende" eene vaste tijdsbepaling werd uitgedrukt, waarmede echter de heer *Poortman* verklaart zich niet te kunnen vereenigen.

Het amend. *Poortman* in omvraag gebragt, wordt met 49 tegen 23 stemmen *verworpen*.

Voor de heeren: Wintgens, Hugenholtz, de Brauw, van der Linden, van Hoëvell, van Dommer, Heemskerk, Hoynck, van Zuylen, Betz, Idserda, Kingma Heukelom, Olivier, Poortman, Thorbecke, van Twist, van der Poel, Dullert, van Wintershoven, Anemaet en van Goltstein.

Het gansche wetsontwerp, daarna in stemming gebragt, wordt *aangenomen* met 49 tegen 23 stemmen.

Tegen de heeren: van Hoëvell, Wijbenga, van Bosse, Dommer, Heemskerk, Hoynck, van Zuylen Betz, Kingma van Heukelom, Olivier, Poortman,

Thorbecke, van Twist, van der Poel, Dullert, van Wintershoven, van Goltstein, Wintgens, van Nispen Hugenholtz, de Brauw en van der Linden.

Van de aanneming der wet zal aan de Eerste Kamer en aan den Koning op de gebruikelijke wijze worden kennis gegeven.

Vervolg van het Bijvoegsel.

De *Voorz.* deelt mede, dat de heer *Wijers* hem een voorstel heeft ter hand gesteld, strekkende tot benoeming eener komm. om te onderzoeken, of, en zoo ja, op welke wijze gevolg zou kunnen gegeven worden aan het verzoek in de zitting van gisteren van wege de centraal-spoorwegmaatschappij ingekomen.

Wordt besloten den heer *Wijers* dadelijk tot toelichting toe te laten.

De heer *Wijers* zegt alsnu, dat er eene aanvraag ontvangen is tot medewerking voor den spoorweg van Utrecht naar Zwolle. De verg. heeft herhaaldelijk te kennen gegeven aan zoodanige verbinding groot belang te hechten, en Spr. ziet daarom in dit verzoek aanleiding tot het door hem gedaan voorstel.

Hierop wordt, het voorstel door vijf leden ondersteund zijnde, besloten eene komm. te benoemen.

De *Voorz.* benoemt tot leden dier komm. de HH. *Pabst*, *Cordes*, *de Heus*, *v. d. Poel*, en *Wijers*.

De *Voorz.* deelt alsnu mede, van den heer *Menso* het voorstel te hebben ontvangen strekkende aan Ged. St. den last op te dragen zich tot de Tweede Kamer te wenden in het belang van het behoud van het prov. geregtshof van Utrecht.

Wordt besloten den heer *Menso* dadelijk tot toelichting toe te laten.

De heer *Menso* had gedacht meer bijval over dit voorstel te mogen vinden. De zaak, meent hij, is van 't uiterst belang voor de hoofdstad en de provincie, en hij wenscht dit te doen uitkomen. Was het dat er geen hoven zouden zijn, dan zou Spr. meenen dat de zaak buiten de bevoegdheid der Staten lag; maar de hoven blijven, en het is slechts de vraag hoeveel en waar. Spr. acht de opheffing van het hof in Utrecht nadeelig voor hoofdstad en gewest. Spr. vindt hierin grond tot zijn voorstel, te meer daar het belang der schatkist als maatregel van bezuiniging die opheffing niet eischt. Spr. acht het noodig, dat blijke hoe de verg. over de zaak denkt; want zwijgt men er over, dan verliest de vertegenwoordiging van Utrecht alle kracht om in deze het belang der provincie voor te staan.

Dit voorstel, door vijf leden ondersteund wordende merkt de Voorz. op, dat volgens art. 37 van het regl. van orde het adres niet door Ged. St. moet ontworpen worden, maar door eene komm. uit de afdeelingen.

De heer *Menso* meent, dat als men het aan Ged. St. opdraagt het eigenlijk geen adres is van de Staten. Spr. zegt dat meermalen in dien zin gehandeld is.

De heer *Cordes* ziet in art. 37, dat als de verg. besluit tot het indienen van een adres, de afdeelingen eene komm. moeten benoemen. Spr. komt het onderwerp zoo *à l'improviste* voor, dat hij er zich nog niet over kan uitlaten. Hij wil evenwel doen opmerken, dat de heer *Menso* iets vooropzet, hetwelk hij niet zoo onvoorwaardelijk kan aannemen; daarenboven verwacht hij, bijaldien aan het voorstel gevolg wordt gegeven, daarvan geen gunstigen uitslag.

De *Voorz.* herinnert dat de zaak zelve nog niet in behandeling is en stelt voor eene komm. te benoemen om te onderzoeken, of er aanleiding bestaat een adres in te dienen.

Dien overeenkomstig besloten zijnde worden benoemd de HH. *v. Bel*, *v. Boetzelaar*, *de Murall*, *Bosch* en *Menso*.

De *Voorz.* stelt alsnu voor de volgende verg. aan de orde de rekening, de regeling der reisk. van den prov. opzigter, de begrooting en die waterschapsreglementen, waarover de verslagen zijn uitgebragt.

Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering verdaagd tot Maandag a. s. ten 11 ure.

TURIJN, 23 Julij.

Naar men verzekert, heeft de heer *Manna* namens zijne regering in eene gisteren gehouden konferentie met graaf *de Cavour* den afstand van Sicilie aangeboden, mits koning *Victor Emmanuel* bewerkte, dat *Garibaldi* het vasteland van Napels niet aantaste.

Graaf *de Cavour* moet geantwoord hebben, dat hij den diktator van het voorstel zou kennis geven.

De koning is hier teruggekomen en zal morgen de Napolitaansche afgevaardigden ontvangen. Dezen hebben de HH. *Poerio*, *Mancini* en *Scialoja* bezocht.

De *Perseveranza* deelt een brief van 11 Junij mede van den aartsbisschop van Chambery, waarin deze, alvorens Savoije voor goed van Sardinie gescheiden wordt, graaf *de Cavour* zijn leedwezen betuigt over den vervolgingsgeest, dien hij tegen de dienaren der kerk opmerkt, en raadt daarvan af te gaan en niet het geestelijke met het wereldlijke te vermengen, waardoor èn kerk èn staat zich wel zullen bevinden.

Het blad deelt tevens het antwoord mede, waarin graaf *de Cavour*, voor die raadgeving dank betuigende zegt, geenszins vervolgingsgezind te zijn, doch tevens den aartsbisschop in bedenking geeft, ook cenige raadgevingen te rigten tot diegenen zijner kollega's, die openlijk opstaan tegen het goevernement en den soeverein weigeren te erkennen, dien het land zich gegeven heeft, met 's lands vijanden in betrekking staan en onlusten zoeken te bewerken.

Dat gedeelte der ekwipaadje van de tot *Garibaldi* overgegane schepen, hetwelk naar Napels teruggekeerd is, heeft dat geenszins gedaan, omdat het zoo ingenomen is met den koning, maar omdat te huis vrouw en kinderen waren achtergebleven, voor welken moest gezorgd worden. De matrozen hebben dit zelven den diktator gezegd.

Het officieele blad van het voorloopig bewind op Sicilie deelt eene cirkulaire mede van die regering aan de Siciliaansche vertegenwoordigers te Parijs, Londen en Turijn. Daarin doet de heer *La Loggia* (minister van binnenlandsche zaken) uitkomen, dat de omwenteling van 1860 slechts de voortzetting is van die van 1848, waarbij de dinastie der *Bourbons* van den Siciliaanschen troon vervallen werd verklaard. Verder ontwikkelt de minister de redenen, waarom men vóór twaalf jaren zijne wenschen slechts bepaalde tot oprigting van een afzonderlijk koningrijk, dat deel zou uitmaken van den Italiaanschen bond; wenschen die sedert den loop der gebeurtenissen eene wijziging hebben ondergaan, daar men thans een Italiaansch koningrijk verlangt onder het bestuur van *Victor Emmanuel*. De minister noodigt bovengenoemde vertegenwoordigers uit, om de Siciliaansche kwestie alleen uit dat oogpunt aan de Europesche mogendheden vóór te stellen; terwijl ten slotte gezegd wordt, dat weldra eene nationale vergadering of het volk in grondvergaderingen bijeen zal worden geroepen, om den nationalen wil uitspraak te laten doen. De regering twijfelt niet, of bij die gelegenheid zal het blijken, dat op het voorbeeld van Toskane en Emilia, ook Sicilie zich voor de inlijving bij Sardinie zal verklaren.

Bij zijn vertrek heeft *Garibaldi* te Palermo de volgende proklamatie achtergelaten:

»Het vasteland van Italie zendt mij in grooten getale zijne zonen toe, geroepen door de verdrukten; ik trek met hen naar Messina.

»Dáár wacht ik de dappere Siciliaansche jongelingschap. Daar zullen wij ten derde male het tirannendoodend verbond bezegelen, dat de laatste schakels van onze ketenen moet verbreken, den laatsten grondsteen van het nationaal gebouw moet leggen.

»Te Calata-Fimi, te Palermo, werden de zonen van dit land niet te vergeefs opgeroepen door *Giuseppe Garibaldi*."

Het volgende plakaat, te Napels op de muren te lezen, bewijst hoe het koninklijk gezag aldaar geleden heeft:

»Het Napolitaansche volk aan zijn beul, den koning:

»Koning *Frans*, met stompzinnige verhardheid hebt gij den smadelijken dood uws goddeloozen en meineedigen vaders aangezien, en in plaats van te begrijpen, dat die verschrikkelijke dood een voorbeeld voor u was, zoon eens dwingelands en van eene dinastie van dwingelanden, in plaats van te ontstellen en te besluiten door goedheid en welwillendheid de rampen goed te maken door dien heiligschennenden vader, dien *Nero* van den nieuweren tijd te weeg gebragt, in plaats van verligting aan te brengen aan het Napolitaansche volk, dat sedert 12 jaren te lijden heeft van honger, ballingschap, pest, epidemien, afpersingen, kerkroof; in plaats van uw tijgerhart te verwisselen voor handelingen van een groot en goed menschelijk wezen, tracht gij nog meer slagtoffers in het bloed te verdrinken, ziet men u de onschuld met voeten treden, vernietigt gij de deugd en zet de kroon op zijne en uwe schanddaden!..... Plebejers en edellieden, wij zijn allen broeders geweest en blijven dat; wij zijn als ééne kudde verslonden door de woeste wolven der Bourbon-dinastie, waaronder *Ferdinand* de meest woeste was, en nu is er een nog woestere, *Frans*, de zoon van den meineedige, van den heiligschennende, den verdrukker, den dwingeland en van den beul, de schande van het menschdom, een roofwolf die doodt en verslindt.

»Vereenigt u broeders, op de roepstem van den goeden herder *Garibaldi*, om dien helschen vernielal te verjagen. Slaat geen geloof aan zijne eeden; het zijn wolveneeden; herinnert u het verledene; hij is, als zijne verachtelijke voorgangers, een lage verrader. Opgelet dus op het sein, en dan aan het werk! Verjaagt, vervolgt den beul en de zijnen, en komt dan in de dierbare schaapskooi des vaderlands terug.

»Binnen eenige dagen zal onze vader, Italie's beschermgeest, onder ons zijn, en dan, dan aan 't werk! Verlossen wij ons van het monster, van den beul, en stellen wij den held *Garibaldi* aan ons hoofd, onder de kreten van: leve de Italiaansche eenheid! leve *Victor Emmanuel!*"

WEENEN, 25 Julij.

Een buiten, pas door den heer *Schwender* van bar. *Pereira* van 70,000 fl. gekocht, om er nabij de stad een pleiziertuin van te maken, is voor 100,000 fl. van eerstgenoemde opgekocht, voor de koningin-weduwe van Napels.

— 27 *Julij*. Met. 5 pCt. 70.—; Nat. 80.—; Bank 840.—; Noord-Baanakt. 189.—; Credit Anst 190.—; O-Fr. Spoorw.-akt. 256.—; Lomb. Venet. —; Nieuwe 150; W. op Lond. 3 m. 12.65; G. —.—.

LONDEN, 26 Julij.

Bij zijne redevoering in het Parlement over de verdediging des lands heeft lord *Palmerston* o. a. gezegd, dat de havens Portsmouth, Plymouth en Sheerness vijftien jaren geleden bijna geen geschut bezaten, en de laatste zelfs zoo weinig, dat, toen twee Fransche stoombooten, die er kolen kwamen innemen, lieten vragen of een saluut beantwoord zou worden, het antwoord luidde, dat men dan den tijd tusschen de schoten diende af te wachten, want dat er slechts één bruikbaar kanon was. Ook deelde de lord mede, dat het aantal linieschepen van 1848 tot 1858 van 84 tot 30 was verminderd.

Men verzekert, dat het aanblijven van sir *Gladstone*, als minister, het gevolg is van een vergelijk tusschen hem en lord *Palmerston*; deze namelijk, die 8 à 10 millioen p. st. voor de verdedigingswerken wilde aanvragen, zal zich voorloopig met 2 millioen p. st. tevreden stellen, het overige over de drie volgende jaren te verdeelen, en de geheele som in aflosbare annuiteiten op te nemen. Daarvoor zou sir *Gladstone* hebben toegestemd de kwestie over de papierbill te laten rusten.

Het statistiesch kongres heeft den 21 zijne laatste zitting gehouden, waarin is voorgeslagen het volgend kongres te Berlijn te doen plaats hebben, waar men vertrouwt, dat regering en stad beiden de leden even welwillend zullen ontvangen als hier.

— 27 *Julij*. Gec. 93¼; Peru 4½ pCt. —, 3 pCt. —; Venez. 2½ pCt. —; 1 pCt. —; Port. 3 pCt. —; Sp. 3 pCt 48½, 1¾ pCt. 39½; Russ. 4½ pCt. 93½, 5 pCt. —; Sard. 83.

PARIJS, 26 Julij.

De Porte, zegt men, beweert, bij haar verzet tegen interventie, dat de verschijning van Fransche troepen in Syrië het sein zal zijn tot het vermoorden der nog overgeblevene Christenen, wijl alsdan haar gezag in die streken ten volle vernietigd zou zijn. Zij blijft verlangen, dat men haar eerst zelve pogingen late doen, om de rust en orde in het land te herstellen. Het berigt, dat zij in de interventie zou hebben toegestemd, is niet officieel.

Men zegt, dat de generaal *de Beaufort l' Hautpoul* verlangt, dat de expeditie naar Syrie uit achtduizend man in plaats van vijfduizend besta, opdat hij de voornaamste punten kunne doen bezetten, en niettemin zich overal vertoonen, waar de Christenen bedreigd worden.

Men verzekert, dat *Abd-el-Kader* in de noodzakelijkheid is geweest Damaskus te verlaten, om redenen van persoonlijke veiligheid.

Bij de regtbank van Clermont-Oise is op het oogenblik het volgend proces in behandeling. De markies *de Villiers* had al zijne bezittingen vermaakt aan den bisschop van Moulins, en, voor het geval deze ze niet kon of wilde aanvaarden, aan zijn neef. De neef nu is tegen dit testament opgekomen, op grond, dat het eene bedekte erflating is aan den graaf *de Chambord*, die volgens de wet van 10 April 1832 geene goederen in Frankrijk kan bezitten noch verkrijgen. De advokaat van den eischer, de heer *Marie*, heeft, na aangetoond te hebben, hoezeer de erflater steeds Bourbonsgezind was, een vroeger testament aangehaald, waarin deze zijne bezittingen aan den graaf *van Chambord* in persoon gemaakt had, doch dat later waarschijnlijk op raad van een regtsgeleerde zoo veranderd werd, dat niet de graaf *van Chambord* maar de bisschop van Moulins, dus ten behoeve van den graaf, de erfenis zou kunnen aanvaarden. Ook haalde hij een brief van den erflater aan den bisschop aan, waaruit die bedoeling duidelijk bleek. De verdediging voor de andere partij moet nog gevoerd worden.

De regtbank van Avesnes veroordeelde den slagter *Chevalier* tot 1 jaar gevangenis wegens het veroorzaken van den dood van den oud-maire door het omvallen door zijn toedoen van diens rijtuig. De slagter beweerde onschuldig te zijn, doch kon zijn *alibi* niet bewijzen. Na de veroordeeling kwam de schuldige te voorschijn, die geen onschuldige wilde gestraft zien.

— 27 *Julij*. Rente op tijd 3 pCt. 68,10; Fr.-Oost. Spw. 507; Sp. 3 pCt. 47¼, 1¼ pCt. 39.

BRUSSEL, 27 Julij.

De kamers zijn gesloten. Door de afschaffing der gemeente-akzijnsen heeft de wetg. magt een allergelukkigsten maatregel vastgesteld. Men weet, dat het volk zeer met de afschaffing is ingenomen, en dat alhier de stedelijke tolboomen door de kommiezen en het volk zijn afgebroken en er voor het hotel van den minister van financien een vreugdevuur van ontstoken is; in de stad zijn dadelijk wagens vol met allerlei waren, die vroeger belast waren, ingevoerd, om ze den armen uit te deelen.

De minister van financien wenscht thans in de volgende zitting een verlaagd tarief voor te stellen, en ook de opheffing van alle tollen op de straatwegen te vragen. In het verlies, daardoor in de schatkist veroorzaakt, zou hij door eene belasting op het inkomen, eene soort van Pruis. *Klassensteuer*, willen voorzien. — Ook eene regeling van den wettigen koers van de fr. gouden munt wordt zeer gewenscht.

De vaststelling van een nieuw handels-verdrag met Frankrijk schijnt vooreerst uitgesteld.

ADVERTENTIEN.

*** Getrouwd:
FRANZ JOHAN SCHWEINSBERG
en
WILHELMINA SOPHIA ROESTEEN.
Ysselstein, 27 Julij 1860.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, H. VAN GROENIGEN, geliefde Echtgenoote van
Utrecht, 28 Julij 1860. A. F. DEENEN.

*** Den 17. dezer overleed te Kampen, aan eene hevige keelontsteking, in den ouderdom van 17 jaren, mijn geliefde zoon SIMON BERNELOT MOENS, Korporaal bij het Instructie bataillon.
Utrecht Wed. S. B. MOENS,
25 Julij. VAN DER LITH.
Wegens buitenlandsche betrekkingen eerst heden geplaatst.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 77 jaren, tot mijne en mijner kinderen diepe droefheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer JOHANNES SCHUURMAN.
Utrecht, A. M. DUURING,
25 Julij 1860. Wed. JOH. SCHUURMAN.
Op uitdrukkelijk verlangen van den overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Heden overleed, na een ruim vijfjarig smartelijk en geduldig lijden, in het ootmoedig geloof aan zijn Heer en Heiland, mijn onvergetelijke Echtgenoot AART AZIA HUISTERMAN, in den ouderdom van ruim 70 jaren; wat ik met mijne vier kinderen in hem verlieze, kunnen zij beoordeelen, die den waardigen overledene in zijn uitnemend karakter gekend hebben.
Utrecht, M. BATTENBERG,
den 26 Julij 1860 weduwe A. A. HUISTERMAN.
Strekkende deze algemeene mede tot bijzondere kennisgeving zoo wel binnen als buiten de stad.

PARK TIVOLI.

*** Op Zondag, den 29. Julij, **Groot Militair Harmonie Concert,** onder directie van den Heer COENEN, No. 15 van het Abonnement.
Aanvang ten 7 ure. De Ondernemer
Entrée 25 Cents. J. WOLTERS.

LOENEN A/D VECHT.

*** **Publieke Verkooping** op Dingsdag den 31. Julij 1860, des middags ten 12 ure, te Nieuwersluis, ten huize van den Logementhouder *van Caspel*: van de kapitale BOERENHOFSTEDE genaamd *KLEIN MIDDENHOEK*, groot ruim 21 Bunders; benevens een afzonderlijk perceel WEILAND, groot 6½ Bunder, gelegen aan den Ankster.
Voorts uitmuntend MOES- of BOUW- WEI- en HOOILAND, gelegen aan den straatweg en de Vecht, groot 20⅓ Bunder, *bijzonder geschikt tot aanleg eener Boerderij*, alles in den Stichtschen Polder, gemeente Loenen.
De Boerenhofstede is verhuurd tot 1⁰ Januarij en Mei 1862, het volgende perceel tot Kersmis 1860, en de Bouw- en Weilanden aan den straatweg tot Kersmis 1861.
De veiling geschiedt eerst in percelen, en daarna in massa's, zoo als staat vermeld op de Notitiën, welke in tijds te verkrijgen zijn ten kantore van den Notaris ERNST VAN BEUSEKOM Ezn., te Loenen
De percelen kunnen dagelijks bezigtigd worden.

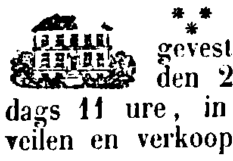

*** De Notaris VAN GEYTENBEEK, gevestigd te Harmelen, zal op Dingsdag den 21. Augustus 1860, des voormiddags 11 ure, in het Gemeentehuis te Kockengen veilen en verkoopen:
Eene HUIZINGE, ERVE, GROND en TUIN, staande en gelegen te Kockengen in het Dorp, aan de Noordzijde van de Nieuwstraat, in de onmiddelijke nabijheid der Kerkgebouwen van de Hervormde, Roomsch Catholijke en Christelijk Afgescheidene Gemeenten.
Breeder bij billetten.

*** Van den Heiligenweg in de Lijnmarkt is **verplaatst: de BOEKWINKEL en LEESBIBLIOTHEEK** van B. DEKEMA.

Huisknecht tevens Koetsier.

*** Er wordt **gevraagd,** een alleszins bekwame HUISKNECHT, die tevens als Koetsier kan werkzaam zijn, bij eene familie, die des winters in de stad woont en des zomers buiten, als wanneer zij rijtuig houdt. — Goed loon, mits bekwaam voor beide betrekkingen. Brieven franco onder de letters L. L. bij de Boekhandelaars KEMINK & ZOON te Utrecht.

NEDERLANDSCHE
Centraal-Spoorweg-Maatschappij.

*** **De RAAD VAN ADMINISTRATIE** brengt ter algemeene kennis, dat de ***publieke inschrijving*** voor de nog **disponibele aandeelen** in het kapitaal groot ***Vijf Millioen Gulden*** voor de lijn **UTRECHT-ZWOLLE** opengesteld wordt op 30 *Julij* e.k. en gesloten op 2 *Augustus* daaraanvolgende, des namiddags ten 3 *ure*.
De inschrijvingen worden aangenomen aan het Hoofdkantoor der Maatschappij te AMSTERDAM, Rusland B 149, alwaar Prospectussen zijn te bekomen en de Statuten ter lezing liggen.
Namens den Raad van Administratie,
De Secretaris,
DAVID J. C. VAN LENNEP.

*** **W. PELLEKAAN,** COMMISSIONAIR IN EFFECTEN, te Utrecht bij de Waardbarrière, C N⁰. 92, berigt, door hem **Inschrijvingen** worden aangenomen in de Geldleening ten behoeve den Spoorweg van Utrecht naar Zwolle, waarvan de voorwaarden ten zijnen kantore voorhanden zijn.

*** Door vertrek naar elders **TE HUUR** een HUIS met TUIN, vijf behangen Kamers, alsmede Provisie- en Meidenkamer, Kelder, Zolder en verdere gemakken, Keuken met Pomp, enz., te bevragen bij W VAN LEEUWEN, Mr. Timmerman, Oude Gracht, wijk A, no. 41. Brieven franco.

*** Iemand, die eene zeer nette hand schrijft, **verlangt** eenig SCHRIJFWERK, liefst aan huis. Belangstellenden vervoegen zich onder lett. S. S. bij de Boek- en Papierhandelaren A. F. BLANCHE & Comp., naast 's Rijks Munt.

JAARLIJKSCHE OPRUIMING.

*** A. H. SCHLÜTER heeft de eer te berigten, dat hij *Maandag, Dingsdag, Woensdag en Donderdag* eene groote partij **Lappen, gekl. Katoenen, witte Goederen, Zijden** en **andere Stoffen,** als ook **diverze Robes, gekl. Neteldoeken** en **Parasols,** tot veel verminderde prijzen zal opruimen.

SALON MUSICAL
POUR LA COUPE DES CHEVEUX.

*** De ondergeteekende heeft de eer zijne geëerde begunstigers te berigten, dat hij zijn *Salon* voor het **Haarsnijden** en **Kappen** steeds geopend houdt, en dat daarin geplaatst is het uitstekend speelwerk van wijlen Baron *v. d. Capellen*, 't welk nu en dan de meest bekende en keurigste melodiën doet hooren. Hij beveelt zich bij voortduring aan tot het leveren van *Paruiken, Toupets, Bandeaux, losse Krullen enz.*; vooral munten zijne
PRUIKEN EN TOUPETS A LA NORMANDIN
steeds bijzonderlijk uit, die bekroond zijn, en niet alleen het natuurlijkst zich voordoen, maar voor de gezondheid zeer van belang zijn te achten, omdat de transpiratie er niet door wordt belemmerd.
P. L. VAN DIJK.
Coiffeur, Voorstraat, hoek van de Korte Slagtsteeg.

URBANUS PILLEN,
bereid volgens het aloude en echte Recept waarop men in het bijzonder attent maakt.

*** Zijn zeer nuttig in onsteldheden der MAAG, en werken heilzaam op de SPIJSVERTERING. Zij zijn uitmuntend tegen de GAL, SCHERPTE in het BLOED, en UITSLAG der HUID, zij zijn ZACHT LAXEREND en SLIJMAFDRIJVEND. Verzegelde doozen van 37½ Ct. en dubbele Doozen van 75 en 150 Ct., zijn in onderstaande Dépôts verkrijgbaar.

Amsterd., J. Alsteede Droogist Heilig Weg D. 321.
Amersf., Gebr. Bruning.
Arnhem, S Holland.
Breukelen, J. Vlaanderen.
Brummen, S. J. van Rijn
Culenburg, C. Rademaker.
Deventer, J. Muller.
Gorinchem, H. F. de Mol.
Harmelen, J. C. Haasse.
Leksmond, H. Glinderman.
Nijmegen Gebr. Swemmelaar.
Rotterd., A. van den Toorn, Apoth., Weste Wagenstr.
Tiel, D. v Wermeskerken.
Utrecht, F. Altena, Apoth. en Droog. op het Steenweg over de Donkerstr N⁰. 372.
Wageningen, A. Assman.
Woerden, L. Ruijten
Wijk bij Duurs., Wed. C. Zorn.
IJsselstein, H. Moolhuizen.

*** *De pillen van Holloway.* Lijdt gij aan droefgeestigheid of aan eene onaangename geneigdheid om alle zaken van hare kwade zijden te beschouwen? Gebruik eene kleine dosis van dit zoo opwekkend geneesmiddel, de pillen herstellen alle mogelijke neerslagtigheid door de kwijnende geestkracht te doen herleven.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes pillen à ƒ 0,80, ƒ 185, ƒ 3,00, ƒ 6,75, ƒ 13,50, ƒ 20,50. Potjes Zalf à 0,80, ƒ 1,85, ƒ 3,00, ƒ 13,85, ƒ 20,95.
Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht; bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort; en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

242. Staats-Loterij.

3e Klasse. 4e Lijst.
No. 5488 ƒ 25,000.

MARKTBERIGTEN.

AMERSFOO.T, 27 Julij.

Tarwe van ƒ 9.75 tot ƒ 11.25. Rogge van ƒ 7.00 tot ƒ 7.50. Boekweit van ƒ 8.50 tot ƒ 9.20. N. Aardappelen van ƒ 1.40 tot ƒ 1.90. het mud. Hoendereijeren van ƒ 2.20 tot ƒ 2.50 de 100 stuks. Boter van ƒ 0.74 tot ƒ 0.80. het Ned. pond.

AMSTERDAM, 27 Julij.

Tarwe een doen; 130 pd. b. Pools. ƒ 355. Rogge stil; 127 pd Pruiss. ƒ 213; 124 pd. dito ƒ 198; 120 pd. Petersb. ƒ 190; 118, 119 pd. dito ƒ 184 a 186; op levering Julij ƒ 174 a 173; Oct. ƒ 181, 180, 179 a 178; Maart ƒ 182; Pruiss. op Julij ƒ 177. Garst Frans. ƒ 195 per 1950 kilo.

ARNHEM, 27 Julij.

Oude weit van ƒ 0.00 tot ƒ 0.00. Nieuwe weit van ƒ 9.60 tot 13.60. Maïs van ƒ 0.00 tot ƒ 0.00. Rogge van ƒ 7.30 tot ƒ 8.0 . Boekweit van ƒ 8.50 tot ƒ 9.00. Garst van ƒ 6.50 tot ƒ 7.00. Zware Haver van ƒ 4.50 tot ƒ 4.75. Ligte Haver van ƒ 3.50 tot ƒ 4.00. Wikken van ƒ 0.00 tot ƒ 0.00. Paardenboonen van ƒ 8.00 tot ƒ 0.00. Duivenboonen van ƒ 8.25 tot ƒ 0.00. Groene erwten van 00.00 tot 00.00. Geele erwten van ƒ 0.00 tot ƒ 00.00. N. Aardappelen van ƒ 1.50 tot 1.90 per mud. Boter per N. a van ƒ 0.84 tot ƒ 0 94.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Julij.	Uren	Wind-rigt.	kr.	Barom. bij 0°	Ther F.	Afwijk d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Opmerkingen*
			N. .						
27	2	nw.	2.5	757.33	64.9	— 7.2	0.52	0.	Bewolkt.
	10	w.	0.0	57.30	54.0	— 8.3	0.93	1.2	Zw. bewolkt.
28	8	z.	0.5	55.72	60.1	— 7.9	0.76	0.	id.

Brest, Parijs, Portsmouth, Hartlepool, Plymouth en Utrecht.
27 Julij 's morgens. Grootste verschil der barometerafwijking tusschen Portsmouth (+ 2.5) en Hartlepool (— 3.3) 5.8 mm.

STRAAT-VERLICHTING.

J.-A.	GAZ-VERLICHTING. Aansteken.	Blusschen.	OLIE-VERLICHTING. Aansteken.	Blusschen.
29	10 uur.	12 uur.	Geen	licht.
30	Geen licht.			
31		〃	〃	〃
1	〃 Volle	maan. 〃	〃	〃
2			〃	〃
3	〃	〃	〃	〃
4	〃	〃	〃	〃

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 26 Julij 1860.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2½	pCt.	64⅛	64³⁄₁₆	64⅛
dito dito	3	〃	76½		
dito dito	4	〃	98⅝		
Amortisatie-Sindikaat.	3½	〃	93¼	93⅜	
Handelmaatschappij. .	4½	〃	133½	133⅝	133⅝
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* .	2½	pCt.	52¼		
SPANJE.					
Obligatien	1¼	pCt.	39⁵⁄₁₆	39⅜	
dito.	3	〃	48	48⅛	
Binnenl. Schuld	3	〃	47⁵⁄₁₆		
Amortisable			20½	21	20⅞
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	44³⁄₁₆		
dito 1856/59	3	〃	42³⁄₁₆	42¼	42¼
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en C⁰*.	5	〃	101¾	102	102
Obligat. 1828 & 1829.	5	〃	100⅝	100⅝	100⅝
Certifikat. 1831 & 1833	5	〃	85¼		
Certifikaten 1840 . . .	4	〃	79⅞	79¹⁵⁄₁₆	79⅞
Cert. 2e, 3e, 4e L.	4	〃	80¾	80¹³⁄₁₆	
Certifik. 5e Serie . . .	5	〃	88½	88⁹⁄₁₆	88½
dito 1855 6e Serie . .	5	〃	97⅜	97½	97⅜
dito Adm. te Londen	4½	〃	90¾	91⅛	
dito dito	3	〃	61¹⁵⁄₁₆	62	
Inschrijv. in Assign. .	6	〃	60		
Certifik. van Assign. .	6	〃	60		
Volgef. Spw.—Aand.			211½	212½	211½
POLEN.					
Obligatiën	4	pCt.	79¾		
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	〃	103⅝		
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en C⁰*.	4	pCt.	48¾		
Oblig. Metaliek	5	pCt.	51⅜	51⁷⁄₁₆	51⅜
dito dito	2½	〃	27⅜	27⁷⁄₁₆	27⅜
Oblig. Rente Am. . . .	5	〃	74⅛	74¼	
dito dito Nat. 1854. .	5	〃	58⁷⁄₁₆	58⅝	58⁹⁄₁₆
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	96½		
AMERIKA.					
Venez. Oblig.	3	〃	21⁷⁄₁₆		
Granada, Oblig. . . .	3¼	〃	13½	13⅝	
Mexiko, Obl.	3	〃	20¼		
N.-Am. Illin. Spw. Aand.			69		
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	〃	87¼	87½	87½

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 178 van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Provinciale Staten van Utrecht.

Zitting van Woensdag, 11 Julij.

Tegenwoordig zijn 37 leden; afwezig de hh. *Kien*, *Jongeneel*, *v. Asch v. Wijck* en *Ram*.

Wordt bij monde van den heer *v. Reede tot ter Aa* verslag uitgebragt door de komm., benoemd voor het reglement van het waterschap Sticht, welke komm. adviseert, het ontwerp-reglement ter nadere overweging te verzenden aan Ged. St. — ter griffie.

Door hetzelfde lid wordt verslag uitgebragt nopens het regl. voor het waterschap Holland, houdende advies, het regl. aan Ged. St. ter nadere overweging te verzenden, — alsvoren.

Wordt door den heer *Strick v. Linschoten* verslag uitgebragt namens de komm., benoemd voor het ontwerp tot opheffing van het bestuur der binnenl. lasten van de Bildt, welke komm. adviseert, zich met het ontwerp te vereenigen; — ter griffie.

Aan de orde is alsnu het voorstel tot af- en overschrijving op de begrooting voor 1859 ter voorziening in de verpleegkosten voor behoeftige krankzinnigen, waarover de beraadslagingen geopend worden. Niemand het woord verlangende, wordt de voordragt der komm. tot goedkeuring dier af- en overschrijving zonder omvraag aangenomen.

Aan de orde is het voorstel tot diligentverklaring van Ged. St. met opzigt tot het doen eener voordragt tot wijziging der provinciale begrooting voor 1860, tot vinding van de vereischte som van ƒ 2000.— voor het verleenen van toelagen aan schoolonderwijzers. — Waaromtrent zonder omvraag konform de voordragt wordt besloten.

Aan de orde is alsnu het voorstel tot het verleenen van een nader subsidie voor de zeehaven te Spakenburg, waaromtrent zonder omvraag komform het goedkeurend advies der komm. wordt besloten.

Aan de orde is de subsidie gevraagd door de gemeente Bunschoten voor het lager onderwijs en waaromtrent de komm. adviseert, aanhouding tot de najaarszitting.

Zonder omvraag wordt konform dit advies besloten.

Aan de orde is het voorstel tot het verleenen van subsidie aan de gemeente Renswoude, mede voor het onderwijs, waaromtrent gunstig geadviseerd wordt.

De heer *Menso* meent, dat men een begin maakt met een onderwerp dat wel in overweging mag genomen worden. Neemt hij in aanmerking de reeds gedane aanvragen, dan ziet hij niet waar die zullen eindigen en of niet iedere gemeente in het geval zal zijn, van de provincie te kunnen vragen. Het is te verleidend als de subsidiën zoo gretig worden toegestaan. De prov. is nog al mild geweest voor 't onderwijs. Tot dusverre werden zij echter voor ééns gevraagd. Nu echter zullen zij jaarlijks terugkeeren. Uit de stukken ziet men, dat eenige punten zijn opgegeven, die tot grondslag hebben gestrekt om te adviseren de gevraagde subsidien toe te staan. Die punten waren voornamelijk de hoofdelijke omslagen, waaruit men tot het besluit kwam dat de gemeente behoeftig is. Dat volgt voor Spr. er niet uit. De omslag is geen maatstaf. Is 't waar, dat de gemeente zoo behoeftig is dat men zelfs ƒ 1 laat opbrengen; dan zegt Spr. dat de aanslag daar gebrekkig is. Die geen ƒ 2 kan betalen kan ook niet ƒ 1 betalen. Maar dan zijn er in die gemeenten ook die ƒ 100 betalen en wel ƒ 200 en ƒ 300 zouden kunnen opbrengen. Daarom meent Spr., dat die grond niet de behoefte doet blijken, en gaat hij de gemeenten na in deze provincie, dan kent hij geen behoeftige gemeente. Verder meent Spr., dat de gemeenten, die subsidie vragen, vergeten, dat de ingezetenen door diezelfde wet op 't onderwijs ook gebaat worden. Honderd, tweehonderd gulden in eene gemeente te vinden is geen bezwaar, als maar aangeslagen worden die 't betalen kunnen.

De heer *v. d. Poll* kan zijn leedwezen niet ontveinzen, dat de voordragten niet zijn uitgesteld tot na de invoering van de schoolwet. Is hij geen vreemdeling wat betreft de belangen en behoeften der gemeenten in deze prov., dan zou hij kunnen aanwijzen gemeenten die meer behoefte hebben. Hij vreest dat men later vele aanvragen zal krijgen, en onder de aangebodene komen er voor met 5 jaren subsidie; dit acht hij ondoelmatig. Er zijn gemeenten die de wet reeds hebben ingevoerd en wier hoofd. omslag zal stijgen van ƒ 2500 tot ƒ 4600, waar alle middelen van ontvang zijn uitgeput, maar zij rekenden het meer doelmatig, eerst te zien wat noodig was, voor zij subsidie vroegen. Keurt men nu sommige subsidiën goed, dan zullen leden die nu voor stemmen, moeten getuigen, dat zij anders gedaan hadden, als zij geweten hadden dat er anderen waren, die 't meer noodig hadden. Wat betreft hetgeen de heer *Menso* zegt, is Spr. het niet eens, dat men onbepaald de rijksten maar zeer hoog moet aanslaan; er dient zekere mate te bestaan. De gemeentewet maakt geen onderscheid in den aanslag van opgezetenen en inwoners; dan zouden er gemeenten zijn, verstoken van de opbrengst van opgezetenen, die zeker de gemeente zouden verlaten. Spr. gelooft, dat de beschouwing van dat lid niet juist is, dat er in deze provincie geen hulpbehoevende gemeenten zijn. Hij wenschte echter dat alle aanvragen om subsidiën werden uitgesteld tot na de invoering der schoolwet, want de meeste gemeenten bevinden zich nu door de armenwet financieel in ongunstigen toestand, die nog zeer gedrukt wordt door de schoolwet.

De heer *de Kock* zegt, dat de kommissie met den heer *Menso* zoo zeer overtuigd is, dat hier een gevaarlijk beginsel geldt, dat zij met de uiterste naauwkeurigheid uit de haar overgelegde stukken den toestand der geldmiddelen van de gemeente Renswoude heeft onderzocht, te meer nog, daar het van de behandeling van deze zaak zal afhangen, of er een aantal gemeenten zullen volgen, die vermeenen door de kosten voor de regeling van het onderwijs te zwaar te worden gedrukt. Maar Spr. durft het den heer *Menso* vragen, wanneer in eene gemeente alle belastingen tot het bij de wet toegekende maximum worden geheven, of dan niet de hoofdelijke omslag de maatstaf is om te beoordeelen of eene gemeente al dan niet te zwaar gedrukt wordt. Kent de heer *Menso* eenen anderen maatstaf, het zal Spr. aangenaam zijn dien van hem te vernemen, tenzij hij mogt verlangen, dat men in die gemeente persoon voor persoon moest nagaan, hetgeen naar zijne bescheidene meening tot de onmogelijkheden zoude behooren. De gemeente Renswoude behoort naar het oordeel der komm. tot diegenen die hulp moeten erlangen. Alle bestaanbare belastingen worden er tot het bij de wet toegekende maximum geheven; zij heeft eene gevestigde schuld van ƒ 3000 en de hoofdelijke omslag is er van ƒ 1000 tot ƒ 1500 opgevoerd. Nu zal men kunnen zeggen: »de hoogst aangeslagene, die ƒ 180 betaald, kan meer betalen" Spr. vermeent »kan alles betalen," maar vraagt: waar is dan het einde? De heer *v. d. Poll* wenschte te wachten totdat er nog meerdere gemeenten aanvragen zouden doen, maar Spr. moet dien heer opmerken, dat de gemeente Renswoude reeds voor het jaar 1860 subsidie vraagt, wijl het onderwijs daar reeds in 1859 is geregeld, en deze regeling 1 Jan. 1860 is ingegaan, waarom dan ook de begrooting van dat jaar voor die gemeente met een tekort van ƒ 400 sloot. Eindelijk meent hij de verg. te moeten vragen, of men kan zeggen, dat de komm. met te groote inschikkelijkheid gehandeld heeft, wanneer zij van de drie aan haar onderzoek onderworpene aanvragen slechts voor ééne de verg. gunstig adviseert.

De heer *v. Tuyll* vindt het een treurig verschijnsel als de gemeenten moeten vragen. Hij gelooft niet dat er gemeenten hulpbehoevend zijn, maar wel dat de gemeenten gedrukt worden door de uitgaven die zij moeten doen. Velen hebben alle belastingen opgevoerd en vragen nu bij de invoering der wet eene tegemoetkoming, en Spr. meent dat er wel reden is om die te verleenen. Het onderwijs is toch een uitnemend prov. belang. De verg. heeft reeds jaren achtereen subsidiën verleend aan onderscheidene inrigtingen van onderwijs. De sommen die gevraagd worden zijn ook zoo hoog niet. Er zullen ja welligt meerdere aanvragen komen, maar op niet alle wordt door Gedep. Staten gunstig geadviseerd, hetgeen eerst na rijp beraad en raadpleging der stukken geschiedt.

De heer *Bastert* vindt ook, dat men een belangrijk beginsel stelt, en zal daarom zijn gevoelen te kennen geven. Spr. deelt niet de gevoelens van den heer *Menso*, want als deze redeneering opging, dan kon men art. 36 der onderwijswet wel als niet geschreven beschouwen. Spr. acht de zaak van het onderwijs van uitnemend belang, en meent dat men niet te groote bezwaren moet maken. Spr. mist echter den regten maatstaf om te beoordeelen of de gemeente behoefte heeft; hij had gewenscht dat er regelen konden gesteld worden om die behoefte te beoordeelen. Hij belijdt echter zijn onvermogen om zelf regelen aan te geven. Er zijn verschillende voordragten ingekomen, sommige tot goedkeuring en anderen tot afwijzing, onder de laatste o. a. van de gemeente Maartensdijk. Deze gemeente verkeert in een exceptioneel geval, omdat zij twee scholen te onderhouden heeft. Spr. is niet tegen het subsidiëren, maar volgens het verzoek van Harmelen zou men in eene dubbele wijs van subsidiëren komen, namelijk voor de inrigting van het onderwijs en daarenboven voor den aanbouw van scholen en onderwijzerswoningen. Spr. acht dat niet overeenkomstig art. 36 en kostbaar voor de provincie. Hij wil ondersteunen de gemeenten die zich doorgaande behoeftig verklaren, maar niet subsidiëren voor den bouw eener school; daarvoor zou men kunnen negotiëren.

De heer *de Louter* meent gehoord te hebben, dat in Renswoude de schoolgelden zouden bedragen 30 ct. en voor eene afzonderlijke avondschool 40 ct. In andere gemeenten bedragen die gelden 48 ct. en Spr. kent gemeenten waar het hooger is. Nu heeft men zich gebaseerd op den hoofdelijken omslag, maar de komm. geeft geene gronden aan, waarom in Renswoude het schoolgeld slechts tot 30 ct. kon gebragt worden. Spr. zou daaromtrent inlichting wenschen.

De heer *v. Nooten* zegt, dat dit punt juist zijne aandacht heeft getrokken. Op vele plaatsen wordt doorgaans 10 cts. per week schoolgeld geheven. Nu zal in Renswoude dat geld slechts 30 cts. per maand bedragen. Ook wordt er gesproken van 40 cts. voor de avondschool, die Spr. gelooft dat 's zomers vooral weinig bezocht zal worden. Spr. vindt 30 cts. zeer gering, te meer daar de schoolbehoeften ten laste der gemeente komen. Spr. heeft gedacht of het niet wenschelijk ware een regel te stellen en dan alleen hulp te verleenen, wanneer het bleek, dat het schoolgeld tot zekere mate was opgevoerd, b. v. ƒ 6 per jaar. Te Bunschoten wordt reeds 48 cts. per maand voorgesteld. Spr. geeft dit der vergadering in overweging.

De heer *de Muralt* zegt, dat hij reeds ten vorigen jare bij de aanvrage van Lopik de verg. voor de gevolgen gewaarschuwd heeft. De heer *Menso* heeft nu de vergad. gewaarschuwd voor de gevolgen van wat men heden zal beslissen. Spr. houdt het er voor, dat men eerst aan het begin van het begin der bijdragen is. De onderwijswet legt den Staten de verpligting op, de verzoeken gunstig te adviseren, als de gemeenten de kosten niet kunnen dragen. Spr. acht die bepaling gelukkig en wil haar onbekrompen toepassen, maar de behoefte aan hetgeen waarvoor men ondersteuning vraagt moet noodzakelijk zijn. Spr. kan zich in het algemeen vereenigen met de beschouwingen van Ged. Stat. en der komm. over het al of niet genoegzame der middelen van de gemeenten, die nu subsidiën vragen, en gelooft, wat betreft Renswoude, dat dit in de termen verkeert om een gunstig advies op zijn verzoek te erlangen. Spr. heeft echter in de stukken niet gevonden, dat de begrooting van uitgaven is onderzocht, in hoeverre die uitgaven te Renswoude noodzakelijk zijn voor eene behoorlijke inrigting van het onderwijs. De inspekteur van het onderwijs is wel geraadpleegd, maar diens beschouwingen zullen meer het onderwijs zelf betroffen hebben. Spr. vraagt of de inrigting van het onderwijs misschien niet te weelderig is voor die gemeente. Spr. vindt uitgetrokken ƒ 600 voor den hoofdonderwijzer. Spr. vraagt of men onderzocht heeft, of dat noodig is. Vroeger was het ƒ 150 en als het nu tot ƒ 400 ware verhoogd, ware dit welligt toereikende geweest. Spr. ziet daaruit ook niet, in hoe ver de woning en tuin aan den hoofdonderwijzer al of niet meer voordeel geeft dan elders. Te dezer stede zijn bekwame hulponderwijzers, gehuwd, met ƒ 400 zonder vrije woning, en zou nu dat traktement, dat voor de stad Utrecht gering is, niet te Renswoude toereikend kunnen zijn? Het is niet onderzocht en daarom kan Spr. niet weten, of de ƒ 600 noodig zijn. Spr. vindt op de begrooting nog andere uitgaven, wier noodzakelijkheid niet is aangetoond. Hij vindt onder de uitgaven van de eene gemeente, uitgaven die niet bij de andere gemeenten voorkomen, b. v. ƒ 25 voor prijzen; niet dat Spr. tegen deze uitgaaf is, hij zou er evenmin tegen zijn om aan den hoofdonderwijzer te Renswoude ƒ 800 te geven, wanneer het bleek dat deze som voor de in die gemeente behoorlijke inrigting van het onderwijs vereischt werd. Hij vindt nog al veel verschil in de traktementen der hoofd- en hulponderwijzers in de onderscheidene gemeenten, die zoo wat van dezelfde soort en bevolking zijn; waarom zooveel verschil, of de een heeft te veel of de ander heeft te weinig, of zit het in de woning en tuin? Hij zou even als de heer *v. Nooten* zekere regeling willen aannemen. Spr. wijst verder mede op het verschil in de schoolgelden. In eene meer welgestelde gemeente, die subsidie zal vragen, is het schoolgeld lager dan in eene andere minder welgestelde gemeente; zal men de eerste daarom meer subsidieeren? Spr. wenschte ook daaromtrent een onderzoek. Hij verneemt ook dat er scholen zijn, waar meer uitgebreid onderwijs wordt gegeven, en is dat zoo, dan zou men gewis het schoolgeld van de kinderen, die dat ontvangen, kunnen verhoogen. Alvorens gunstig aan Z. M. op de verzoeken te adviseren, zou Spr. die onderscheidene punten willen zien onderzocht en nader uitgemaakt.

Den heer *v. Bel* doet het leed niet volledig de vragen van den heer *de Muralt* te kunnen beantwoorden, wijl de stukken geen genoegzaam licht daarover verspreiden en de ambtenaren ter griffie zelfs zich tot gissingen moesten bepalen. Het heeft ook Spr. getroffen, dat het schoolgeld te Renswoude zooveel lager was gesteld dan in andere gemeenten. Spr. heeft getracht daaromtrent ter griffie eenige opheldering te verkrijgen, en daar meende men, dat dezelfden die 30 cts. betaalden op de dagschool, 40 cts. betaalden op de avondschool, dus te zamen 70 cts.; doch dit is slechts gissing. De gemeente is, naar de komm. vermeent, eene arme gemeente. Er is gevraagd of de komm. 't bewijs kon leveren dat Renswoude te zwaar wordt gedrukt. Dat kan de komm. niet, maar dat verlangt de wet ook niet, en leest men de diskussiën over art. 36, dan zal men zien, dat men het wilde overlaten aan de prudentie der magten die over de zaak moeten beslissen. Algemeene regelen zijn niet te stellen. In N. Holland is eene komm. daartoe benoemd, maar men heeft gezien, dat het onmogelijk is. De heer *v. d. Poll* verlangt de zaak

aan te houden. Spr. acht dat hoogst moeijelijk, daar men niet weet wanneer de laatste verzoeken zullen inkomen; hetgeen zal afhangen van het onthaal dat de eersten vinden. Maar men moet in aanmerking nemen, dat nu reeds de behoefte aan ondersteuning tot dadelijke regeling bestaat. En zou men de beslissing al willen verdagen, dan zouden al die verzoeken toch in de najaarsverg. niet zijn ingekomen. Verder heeft de komm. wel de verschillen in de traktementen gezien, zij heeft wel inlichting gezocht, maar is alleen gewezen op de wet, die niet wil dat minder gegeven wordt dan vroeger. De komm. heeft als zoodanig niets kunnen veranderen aan het verschil omtrent het schoolgeld bestaande. De inlichtingen zegt Spr. ten slotte, zijn niet volledig, omdat de komm. niet vollediger is ingelicht, en hij wenscht daarom, dat in het vervolg die inlichtingen beter zullen kunnen gegeven worden. Spr. had voor zich, wat den tijd waarover de subsidiën zullen worden verleend betreft, wel gewenscht, dat men zich niet voor vijf jaren bond. De komm. heeft met zorg alle stukken geraadpleegd en ook de begrooting nagezien en vergeleken met de vorige, maar het resultaat was niet, dat het cijfer genoegzaam kon worden verminderd.

De heer *Menso* zegt geen maatstaf te hebben. Al heeft men al de gegevens waarop de heer *de Muralt* wijst, dan nog heeft men geen maatstaf, en aangezien men dus nergens anders op kan afgaan dan de uiterlijke welvaart, die nergens in de provincie het bestaan van behoefte doet vermoeden, komt Spr. tot de konklusie, dat die behoefte niet bestaat.

De heer *v. d. Poll* zal tegenstemmen, zoolang niet de behoeften van meerdere gemeenten bekend zijn, en hij dus door nu te beslissen daarop zou prejudicieren, en tevens omdat hij zich niet voor vijf jaren wil verbinden, het schoolgeld te laag is en de hoofd-omslag wel hoog, maar niet boven de krachten der gemeente is opgevoerd.

De heer *Broers* stelt voor, de zaak aan te houden ten einde haar nader te onderzoeken. Een der leden der komm. die de zaak zoo nauwkeurig mogelijk heeft onderzocht, zegt, niet volstrekt te kunnen verklaren, dat de gemeente te zwaar door lasten gedrukt wordt, en dat is het wat de wet vordert en waarvan duidelijk moet blijken. Het is misschien mogelijk een maatstaf te vinden, maar als men eene nauwkeurige kennis van de financiën en de behoefte der gemeente heeft, kan men toch wel oordeelen of zij te zwaar gedrukt wordt.

De heer *v. Beeck Calkoen* zegt, dat ook voor Ged. St. deze diskussie van belang is, omdat zij daaruit kunnen zien wat vereischt wordt bij dit onderwerp. Spr. meent dat het onderwerp in deze genoegzaam is toegelicht door de verstrekte opgaven omtrent de uitgaven voor het schoolwezen en de verdere ontvangsten en uitgaven der gemeente. Wat de uitgaven voor het schoolwezen betreft, leggen Ged. St. zich eenigermate neêr bij het advies van den inspekteur van het onderwijs. Spr. gelooft dat men niet behoeft te vreezen voor overdrijving van deze uitgaven door de gemeente-besturen. Spr. wijst op het kon. besl. van 1858 waarin de verpligting wordt opgelegd, de traktementen niet te verlagen beneden het eenmaal vastgestelde cijfer. Wat aangaat de vraag of de gemeente te zwaar gedrukt wordt in verband met art. 69 der wet, komt het Spr. voor, dat bezwaarlijk een juiste maatstaf kan gegeven worden. 't Eenige zou zijn, dat men 't inkomen van elk individu kende, en dit naar billijkheid door eene belasting kon treffen; bij gemis dier kennis zal men zich met eene approximatieve berekening moeten vergenoegen. Men zou verschillende gemeenten van gelijke welvaart kunnen vergelijken, maar de slotsom zal waarschijnlijk steeds zijn, dat er zekere willekeur blijft bestaan in deze.

De heer *de Muralt* stelt voor de voordragt aan Ged. St. terug te zenden.

De heer *v. Bel* zegt namens de komm., dat zij zich met het voorstel van den heer *Broers* vereenigt.

De heer *Bastert* ziet in het uitstel geen nut. De zaak is toegelicht, sommige leden meenen niet genoeg, maar Spr. meent dat de noodzakelijkheid toch steeds een subjektief oordeel zal blijven. Hij is er voor zich te vereenigen met het rapport, en wel omdat uit de rekening der provinciale inkomsten en uitgaven blijkt, dat de gemeente Renswoude sedert jaren in de termen is gevallen van de subsidie te verkrijgen. Waartoe zou het strekken de zaak uit te stellen? Geeft de prov. geene subsidie, dan doet het rijk het ook niet. En wat zal daarvan het gevolg zijn? Men kan toch de gemeente niet dwingen tot verhooging van den hoofdelijken omslag. Het gemeente-bestuur zal dan misschien het onderwijs aan behoeftigen inkrimpen of het schoolgeld verhoogen. Spr. wenscht zijnerzijds mede te werken om de deelneming aan het onderwijs zoo algemeen mogelijk te maken. Hij mag daarover met te meer vrijheid spreken, omdat in de gemeente zijner inwoning met 1861 geheel gratis onderwijs gegeven wordt. Hij wenschte dat elke gemeente in staat was, zoo te handelen, en keurt het af, dat in deze vergadering wordt aangedrongen op verhooging van schoolgelden.

De heer *de Kock* zegt, dat de reden waarom ook hij bereid is met den heer *Broers* de zaak uit te stellen tot de najaarsvergadering, daarin bestaat, dat men alsdan de begrooting van het jaar 1861 van die gemeente kan nagaan, waardoor mede meerdere inlichtingen zullen verkregen worden, daar hij moet bekennen, niet al die inlichtingen bij de stukken te hebben gevonden, welke hij wel gaarne zoude verlangen.

De heer *v. Nooten* beveelt het uitstel aan, want men zal het licht verkrijgen, dat de heer *de Muralt* wenscht. Men zal dan ook kunnen zien, hoeveel betalende en niet betalende kinderen school gaan.

De heer *Broers* zegt, dat de heer *Bastert* het doet voorkomen als zou de strekking der motie zijn, een afwijzend advies te doen geven. Spr. gelooft juist dat de neiging bestaat, het belang van het onderwijs zooveel mogelijk te ondersteunen. Maar juist omdat het een begin is, wenscht de verg. nauwkeurig te onderzoeken, of werkelijk de gemeenten die subsidie vragen in de gevallen verkeeren van daarop aanspraak te kunnen maken.

De heer *Wijers* meent dat met rassche schreden de tijd nadert, dat de zaak van het onderwijs moet zijn geregeld en men dus in de najaarsverg. vele verzoeken zal ontvangen, kunnende men dan eene vergelijking maken.

De heer *de Muralt* verklaart alsnu zijn voorstel in te trekken.

De beraadslagingen worden gesloten, waarna de motie van orde van den heer *Broers* in stemming gebragt en met 35 stemmen tegen die van den heer *Bastert* aangenomen wordt.

Aan de orde is het verzoek om subsidie van de gemeente Maartensdijk, waaromtrent de komm. afwijzend adviseert.

De heer *Bastert* meent, dat de konklusie van het rapport eenigzins afwijkt van die van ged. Staten; deze is bepaald afwijzend, terwijl de komm. er bijvoegt *voor alsnog*. Spr. releveert dit omdat die gemeente in eene exceptionelen toestand verkeert, moetende zij twee scholen aanhouden, wegens de uitgebreidheid van haar grondgebied, op een bevolking van 1700 zielen. De kosten zijn *f* 1925, meest aan traktementen, waaraan niets is te veranderen. Spr. releveert dit, opdat, als later werkelijk behoefte blijkt, hij daarop kunne terugkomen.

De *Voorz.* zegt dat Ged. St. hebben gezegd *in de gegeven omstandigheden* en dat er alzoo geene merkelijke afwijking bestaat in het advies der kommissie.

De heer *de Kock* zegt, dat met het oog op de toekomst de komm. er de woorden *voor alsnog* heeft bijgevoegd.

Zonder omvraag wordt konform besloten.

Aan de orde is het verzoek der gemeente Harmelen om subsidie voor de vergrooting van het schoollokaal, waaromtrent de komm. gunstig adviseert.

De heer *de Muralt* zou er voor stemmen, zoo hij niet wist dat Harmelen zich niet alle middelen verschaft die het zich kan verschaffen. Er wordt daar en in nog eenige andere gemeenten in den omtrek geen akzijns op het gedestilleerd geheven, hetgeen voor de gemeente Utrecht een groot bezwaar is, daar deze des te meer tegen de sluikerij langs hare westelijke grenzen moet waken. Die belasting ware ook in het belang der zedelijkheid. Men zal het misbruik niet geheel weren, maar toch zeer doen verminderen door het artikel hooger te belasten. Spr. zou ongaarne eene subsidie helpen verleenen aan eene gemeente, die in gebreke is gebleven in de eerste plaats die belasting te heffen.

De heer *v. Nooten* zegt, dat het niet heffen der belasting op het gedistilleerd voor de omliggende plaatsen hoogst nadeelig werkt. Als Spr. niet verzekerd wordt, dat te Harmelen voorstellen zijn gedaan om die belasting in te voeren, zal hij voorstellen de voordragt tot het verleenen van subsidie mede te verdagen tot de najaarszitting.

De heer *Pabst* vermeent, dat die belasting dit jaar is ingevoerd en vraagt of dit niet onderzocht kan worden.

De heer *de Muralt* heeft er in het verslag van Ged. St. niets van gevonden.

De heer *de Kock* zegt, dat in de gemeente Harmelen eene belasting op het gedestilleerd is ingevoerd, maar niet met zekerheid te kunnen zeggen of dezelve nog in dit jaar dan wel met 1 Januarij 1861 in werking zal komen. In de kosten der regeling van het onderwijs zal de gemeente geheel uit eigen fondsen voorzien en in de verbouwing van het schoollokaal (naar de meening van de bevoegde autoriteit een noodzakelijk vereischte) zal de gemeente *f* 3300, bijdragen. Spr. gelooft dat het nu allezins billijk is dat in de overige kosten van verbouwing en verbetering door het Rijk en de provincie worde voorzien.

De heer *v. d. Poll* geeft in bedenking, of die gemeenten die bijdrage krijgen niet verpligt zijn de belastingen tot de vereischte hoogte op te voeren, en vraagt daarom of de bel. op 't ged. wel tot het maxim. is gebragt en er eene wijn- en hondenbelasting is ingevoerd.

De heer *Pabst* meent, dat men 't nu als een feit zal kunnen aannemen, dat opcenten op het gedest. zullen geheven worden. Spr. zegt verder, dat de hoofd. omslag bedraagt *f* 2500, en dat in eene gemeente van 147 huizen met *f* 6600 schuld. De gemeente verklaart, dat het gebouw te klein is, en het komt Spr. voor, dat als eene gemeente vraagt eene bijdrage voor eene groote uitgave voor een schoolgebouw, onder al de omstandigheden hier aangevoerd, terwijl zij zelve *f* 3000 zal bijdragen, men niet behoeft te vragen of zij wel eene hondenbelasting heeft. Spr. acht die belasting niet zoozeer om de inkomsten te vermeerderen, als wel om de bovenmatige vermeerdering van honden tegen te gaan. — Twee zaken, zijn bij het onderwijs van groot belang 1. het traktement van den meester, en dan is *f* 600 inderdaad niet te veel, en 2. dat er ruime, luchtige, gezonde lokalen zijn. Zoo dus de prov. voor ééns zal te gemoet komen in den aanbouw van een goed lokaal, dan gelooft Spr. dat zij eene goede zaak zal doen.

De heer *v. d. Poll* heeft niet gezegd, dat hij zal tegenstemmen omdat de hondenbelasting er niet bestaat, maar Spr. heeft voorgedragen of het niet billijk zou zijn, dat als eene gemeente die weldaden genoot, zij ook zooveel mogelijk hare middelen ontwikkelde en vooral de belasting op den wijn invoerde.

De heer *Bastert* is niet tegen het subsidiëren aan de gemeenten, die in de termen vallen van doorgaande behoefte, maar wel tegen subsidien als deze. De heer *de Muralt* heeft gesproken van weelderigheid, die Spr. niet vindt in de traktementen, maar die kan vooral bestaan in het gebouw, en Spr. vindt die in dit plan voornamelijk in de onderwijzerswoning van twee verdiepingen met vijf ramen en een deur in den voorgevel. Spr. kent althans gemeenten die geen subsidien vragen, maar die niet zulke weelderige scholen en onderwijzerswoningen bouwen.

De heer *de Vries* geeft inlichting aan den heer *Bastert* omtrent dit plan. De inspekteur had herhaaldelijk plannen afgekeurd omdat de vereischte ruimte voor het schoollokaal niet aanwezig was en daarom heeft het bestuur zijne toevlugt genomen tot een gebouw van twee verdiepingen, om voor de woning boven de ruimte terug te vinden, die daarvan beneden voor het schoollokaal verbruikt moest worden.

De heer *Menso* heeft gehoord dat Harmelen geen belasting heeft op het gedistill., en daaruit trekt hij het besluit dat die niet noodig is. Als het die belasting invoert zal het daaruit ruime middelen kunnen verkrijgen; en nu zal die gemeente eene subsidie vragen, terwijl zij dat geld van de belasting zegt niet noodig te hebben. Spr. meent ook, dat die gemeente de *f* 3000 zou kunnen negotieren, gelijk ze waarschijnlijk met die *f* 6000 gedaan heeft die ze nu schuldig is. Spr. meent dat misschien de belast. op het gedist. zou kunnen strekken tot een maatstaf waar straks van gesproken is, want waar die belasting het meest opbrengt heerscht welvaart, terwijl bij het tegendeel de gemeente kan gerekend worden arm te zijn; want zoolang er geld is zoolang wordt er toch jenever gedronken.

De heer *Pabst* zegt, dat om die gemeente onderscheidene gemeenten zijn waar geen opcenten geheven worden, en men dus begrijpt hoe moeijelijk het voor Harmelen zou zijn de smokkelaars te keeren, waarvoor minstens 10 of 12 kommiezen zouden noodig zijn, want van alle omliggende plaatsen kan men zeer gemakkelijk naar Harmelen smokkelen. Met dit smokkelen wordt aan eerlijke lieden het brood ontnomen. Daarom heeft de gemeente de opcenten afgeschaft. 't Is dus geen bewijs dat men te Harmelen de opcenten niet noodig had. Nu zal men ze op nieuw heffen en daardoor den smokkelhandel naar de stad Utrecht en andere gemeenten verminderen. Die opcenten gelooft Spr. dat jaarlijks de som van *f* 300 zouden kunnen opbrengen.

De heer *v. Nooten* stelt op den voorgrond, dat hij gaarne bereid is de subsidie te verleenen, maar de komm. heeft hem nog geen zekerheid omtrent de hier bedoelde belasting gegeven en Spr. stelt daarom voor, de beslissing te verdagen tot de volgende vergadering, uithoofde men dan met zekerheid die inlichtingen kan erlangen. Spr. acht het van belang dat deze zaak ter sprake is geweest.

Deze motie van orde wordt zonder omvraag aangenomen.

De heer *Strick v. Linschoten* brengt alsnu rapport uit namens de komm. benoemd voor het reglement voor het waterschap Oudegein, welke komm. adviseert, dit regl. goed te keuren, — ter griffie.

De heer *Broers* brengt verslag uit namens de komm. in wier handen is gesteld de voordragt van Ged. St. tot het aanvragen van verlenging van koncessie voor de heffing der weg- en bruggelden op het zand- en jaagpad van Breukelen naar Ouderkerk, welke komm. adviseert, de gevraagde magtiging aan te houden en de behandeling er van tot de aanstaande winter-vergadering uit te stellen, en inmiddels van Ged. St. te dezer zake nadere inlichtingen te vragen. — Ter griffie.

De heer *Pabst* brengt alsnu verslag uit namens de komm. benoemd voor het verzoek van Ged. St. om magtiging tot verhuring van het grasgewas aan den Bisschopsweg, welke komm. adviseert, die magtiging te verleenen, — ter griffie.

Vervolg in de Courant.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.